

Jaarverslag 2017

Jaarplan 2018

Jaarverslag 2017

Jaarplan 2018

Op weg naar een energieneutrale gemeente

Heuvelrug Energie
www.heuvelrugenergie.nl
samen@heuvelrugenergie.nl

Voorwoord – Van het gas af!

Ook dit jaar maken we met onze vele vrijwilligers de balans op van de activiteiten van het afgelopen jaar en kijken we vooruit naar het inmiddels lopende jaar. Dat doen we nu voor het vijfde jaar op rij. Het aantal actieve vrijwilligers is het afgelopen jaar verder gegroeid. Er komt steeds meer besef dat de energietransitie iets is dat ons allemaal aangaat. We merken ook allemaal dat de urgentie toeneemt. Kijk maar naar hoe snel de klimaatverandering zich toont.

We zien ook dat het aantal bewoners dat binnen onze Gemeente woont en professioneel met duurzaamheid bezig is, groeit. Er is dus heel veel kennis en ervaring aanwezig.

Die kennis en de inzet ervan op lokaal niveau is hard nodig. Om de ambitie van ons gemeentebestuur waar te maken, is een versnelling van activiteit nodig. Niet alleen praten, maar vooral doen: de Heuvelrug in 2035 energieneutraal gaat niet vanzelf.

Daar is druk van buitenaf bij nodig op de politiek, maar moeten vooral alle betrokken partijen uit onze gemeente zelf in beweging komen, bedrijven en instellingen en vooral de burgers zelf.

De Gemeente zal het goede voorbeeld moeten geven en de randvoorwaarden creëren die duurzame keuzes vergemakkelijken en verkeerde keuzes ontmoedigen.

Het tempo moet omhoog, anders komen we er niet!

Om duidelijk te maken wat daarvoor nodig is geef ik twee voorbeelden.

Als alle 24.850 particuliere auto's in de gemeente vervangen moeten worden door duurzame auto's dan moeten er gemiddeld 27 auto's per week naar elektrische aandrijving overschakelen of worden vervangen door een (elektrische) fiets.

In de gebouwde omgeving zullen er per week gemiddeld 25 woningen verduurzaamd en van het gas af moeten, om de doelstelling in 2035 te kunnen halen. Waren we daar in 2012, het jaar van onze oprichting, al mee gestart, dan hadden we die doelstelling nog kunnen halen met 18 woningen per week. Naarmate we langer wachten, zullen we meer moeten doen in minder tijd!

Met de ervaring van de afgelopen jaren die met de HÉ-vrijwilligers en in alle samenwerkingen is opgebouwd hebben we een goede basis gelegd voor de transitie, maar het is slechts een begin.

Actieplan

Daarom zal HÉ in 2018 een actieve bijdrage leveren aan het concretiseren van het actieplan van de Gemeente om de doelstelling klimaatneutrale gemeente in 2035 te halen ook mogelijk te maken.

We ondersteunen de politieke partijen om in het collegeprogramma voldoende ambitie aan te brengen op dit onderwerp.

We willen onszelf als coöperatie, de gemeenschap van inwoners en in de gemeente gevestigde organisaties een concrete spiegel voorhouden waar we voor staan. Maar ook een handvat voor alle vrijwilligers, partners en professionals om er samen de schouders onder te zetten.

8 mei 2018

Pieter Ruigewaard – Secretaris

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	4
2. ONZE MISSIE VERTAALD NAAR DE PRAKTIJK	5
<i>Samen energieneutraal in 2035</i>	5
<i>De positie en rol van Heuvelrug Energie</i>	5
<i>Heuvelrug Energie en de Gemeente</i>	5
<i>Vier werkgroepen</i>	6
3. ENERGIE-OPWEKKING	7
JAARVERSLAG 2017 'OPWEKKING'	7
1. <i>Inzetten op collectieve projecten voor inwoners en bedrijven (Postcoderoos)</i>	7
2. <i>Inzetten op gezamenlijke grote dakprojecten (SDE subsidie)</i>	8
3. <i>Samenwerking met de gemeente</i>	8
4. <i>Zonne-energie voor scholen</i>	8
5. <i>Zonne-energie voor sportverenigingen</i>	8
6. <i>Realisatie Carports in samenwerking met Heuvelrug Wonen</i>	9
7. <i>Advies over zonne-energie</i>	9
JAARPLAN 2018 'OPWEKKING'	9
1. <i>Zonnepanelen (PV)</i>	10
2. <i>Wind</i>	10
3. <i>Overige opwekkingsmogelijkheden:</i>	10
4. <i>Iedereen groene energie (Greenchoice als partner)</i>	11
5. <i>Wie doet wat?</i>	11
4. VAN HET GAS AF IS DUURZAAM WONEN	12
JAARVERSLAG 2017 EN JAARPLAN 2018 WERKGROEP 'DUURZAAM WONEN'	12
1. <i>Cursus Duurzaam Wonen</i>	12
2. <i>Masterclasses Duurzaam Wonen</i>	12
3. <i>Duurzame Top 100</i>	12
JAARPLAN 2018 'DUURZAAM WONEN'	12
1. <i>Cursus Duurzaam Wonen</i>	12
2. <i>Masterclasses</i>	13
3. <i>Duurzame HÉ-route door gemeente</i>	13
4. <i>Wie doet wat?</i>	13
5. ELEKTRISCH RIJDEN	14
1. <i>Elektrische deelauto</i>	14
6. ENERGIELEVERING: PARTNEROVEREENKOMST MET GREENCHOICE	15
1. <i>Nieuwe Accountmanager Lokale Energieprojecten</i>	15
2. <i>Jaarlijkse bijeenkomst afstemming & verbetering</i>	15
3. <i>Professionalisering verrekening korting</i>	15
4. <i>Introductie bij diverse projecten & bijeenkomsten</i>	15
7. COMMUNICATIE	16
JAARVERSLAG 2017 COMMUNICATIE	16
1. <i>Ondersteuning activiteiten</i>	16
2. <i>Website, nieuwsbrief en sociale media</i>	16
3. <i>Lokale pers</i>	16
4. <i>Energiecafé</i>	16
JAARPLAN 2018 COMMUNICATIE & LEDENWERVING	17
1. <i>Hoofdtaken</i>	17
2. <i>Een week van de duurzaamheid</i>	17

3.	<i>Ledenwerving</i>	17
4.	<i>Overige activiteiten 2018</i>	17
5.	<i>Wie doet wat?</i>	18
8.	ORGANISATIE & SAMENWERKING	19
1.	<i>Organisatie</i>	19
2.	<i>Partners & samenwerking</i>	19
9.	FINANCIËN	20
	JAARREKENING 2017	20
1.	<i>Inleiding</i>	20
2.	<i>Balans per 31-12-2017</i>	21
3.	<i>Toelichting op de balans</i>	22
4.	<i>Winst- en verliesrekening 2017</i>	23
5.	<i>Toelichting op de winst- en verliesrekening</i>	24
	BEGROTING 2018	25

1. Inleiding

Voor u ligt het gecombineerde Jaarverslag 2017 en Jaarplan 2018 van Heuvelrug Energie (HÉ), de lokale energiecoöperatie op de Utrechtse Heuvelrug. Het doel van HÉ is om stap-voor-stap toe te werken naar een energie-neutrale Utrechtse Heuvelrug in 2035. Hiervoor zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met lokale en regionale partijen en geven we alle ruimte aan actieve, betrokken leden om mee te bouwen aan de lokale energietransitie.

De leden van de coöperatie ondernemen uiteenlopende activiteiten. In de terugblik op 2017 en de vooruitblik op 2018 licht het HÉ-bestuur, samen met de actieve vrijwilligers uit de verschillende werkgroepen de uitgevoerde activiteiten en resultaten toe en wordt aangegeven wat de plannen voor 2018 zijn. Het bestuur legt in dit jaarverslag ook financiële verantwoording af aan de Ledenraad en de leden van de coöperatie.

In 2017 waren HÉ-leden actief op vijf gebieden: 1) Opwekking duurzame energie; 2) Duurzaam wonen; 3) Levering duurzame energie; 4) Elektrisch rijden; 5) Communicatie en ledenwerving.

In hoofdstuk 3 van dit gecombineerde jaarverslag en jaarplan leest u over onze activiteiten en plannen op het gebied van energieopwekking, met name gericht op de ontwikkeling van collectieve zonne-energieprojecten bij lokale scholen, sportverenigingen en Verenigingen van Eigenaren + het van de grond krijgen van een aantal Postcoderoosprojecten, die in 2018 echt van de grond komen.

Hoofdstuk 4 beschrijft de HÉ-activiteiten op het gebied van energiebesparing en het verduurzamen van woningen. Onze activiteiten op het gebied van elektrisch rijden en levering van energie worden beschreven in de hoofdstukken 5 en 6. In hoofdstuk 7 leest u vervolgens hoe we invulling geven aan de communicatie richting de inwoners van de gemeente. Tot slot geeft hoofdstuk 8 een overzicht van de financiële situatie van HÉ, uitgedrukt in de balans per 31/12/2016, een winst- en verliesrekening 2016 en een begroting voor 2017.

Het aantal leden van de coöperatie is licht gestegen naar 165. De sterke ledengroei in 2016 was vooral te danken aan Greenchoice-klanten. Het aantal leden steeg in 2017 licht, mede door de gecombineerde leden met Greenchoice. We verwachten dat met het van de grond krijgen van een aantal Postcoderoosprojecten ook het aantal leden verder zal toenemen.

Wij zijn alle leden zeer dankbaar voor hun inzet en bijdrage aan ons gezamenlijke doel. We kijken uit naar verdere groei en toenemende impact, en hopen ook in 2018 weer veel nieuwe, en bij voorkeur ook actieve, leden te mogen begroeten!

Wij wensen u veel leesplezier.

Het bestuur van Heuvelrug Energie:

Peter Haring (voorzitter a.i.)
Pieter Ruigewaard (secretaris)
Pieter Hogenbirk (penningmeester)
Rineke Hakkens (bestuurslid)
Theo Land (bestuurslid, slapend)

2. Onze missie vertaald naar de praktijk

Samen energieneutraal in 2035

Van, voor en door de Utrechtse Heuvelrug gemeenschap

Heuvelrug Energie (HÉ) is een energie-coöperatie. Belangrijkste doelstelling van HÉ is het behartigen van de belangen van de gemeenschap op de Utrechtse Heuvelrug door CO₂-reductie, het verhogen van het wooncomfort en tegelijkertijd verlagen van de energierekening, het bevorderen van de sociale cohesie en het stimuleren van de lokale werkgelegenheid.

Kernwaarden

Heuvelrug Energie heeft als kernwaarden “samen, duurzaam, lokaal, betaalbaar, vertrouwd”. We geloven in samenwerking en we streven naar duurzame, lokale, betaalbare en vertrouwde oplossingen op het gebied van schone duurzame energie.

Missie

De missie van HÉ is “Samen energieneutraal in 2035”. Samen met anderen willen we in de gemeente Utrechtse Heuvelrug in 2035 minstens zoveel energie lokaal duurzaam opwekken, als we lokaal verbruiken.

De gemeente heeft ongeveer 22.000 huishoudens. Als we de woningen uiteindelijk allemaal energieneutraal willen maken, is hiervoor een investering van naar schatting € 50.000 per woning nodig. In totaal een investering van totaal € 1,1 miljard. Dit bedrag is exclusief het verduurzamen van kantoren, utiliteitsgebouwen, transport en mobiliteit.

De huishoudens geven op dit moment gemiddeld € 2.000 per jaar uit aan elektra en gas. Dat is een totaal jaarbudget van € 44 miljoen: 4% van de genoemde investering. In 25 jaar dus gelijk aan de genoemde € 1,1 miljard. Mede door de dalende aardgasproductie in Groningen wordt verwacht dat de gasprijs op de langere termijn verder zal stijgen. Zo stroomt er steeds meer geld de gemeente uit. Deze geldstroom willen we de komende jaren stap-voor-stap ombuigen.

De positie en rol van Heuvelrug Energie

We zijn een vrijwilligersorganisatie, aanjager van de lokale energietransitie, met en door alle bewoners, in de gemeente gevestigde organisaties en landelijke partners. Een lokale ‘bottom-up’ organisatie die een katalysator is in deze ingrijpende transitie.

Betrokken vrijwilligers, professionele projecten

Bij HÉ zijn alle vrijwilligers welkom. Bij de uitvoering van specifieke projecten zullen we een beroep doen op vrijwilligers die vanuit hun werkomgeving beschikken over de juiste professionele competenties. Daarnaast zal van-geval-tot-geval gezocht worden naar financiering vanuit ondersteunende fondsen.

Heuvelrug Energie en de Gemeente

De gemeente heeft een beleidsprogramma om in 2035 klimaatneutraal te zijn: “Utrechtse Heuvelrug Duurzaam en Klimaatneutraal”. Een programma dat niet alleen van de gemeente is, maar van iedereen die aan projecten mee wil doen of gezamenlijke projecten in wil brengen. HÉ is een actieve gesprekspartner van de gemeente en blijft dat ook in 2018. Op deze wijze ontstaat een goede afstemming van initiatieven met de gemeente, burgers en andere organisaties. Daarnaast vormt deze samenwerking voor HÉ een extra communicatiekanaal voor mobilisatie

van haar eigen projecten. Hé zal in 2018 actief betrokken zijn en blijven bij een aantal zonne-initiatieven die hieruit voortvloeien.

Vier werkgroepen

Om de missie van Hé te kunnen realiseren, zijn de activiteiten van Hé geclusterd en ondergebracht in vier werkgroepen die ook in 2018 actief blijven:

1. Duurzaam wonen: van het gas af is de uitdaging. Het resultaat gezondere, comfortabele en toekomstbestendige woningen;
2. Opwekking: meer lokale, groene energie: welke energiebronnen zijn er beschikbaar in onze gemeente? Hoe kunnen we die optimaal benutten?
3. Communicatie & ledenwerving: meer leden = meer slagkracht. Hé gaat in 2017 gericht op zoek naar nieuwe leden. We bundelen de krachten en werken vraag-gestuurd;
4. Elektrisch rijden: voor €100 per maand elektrisch rijden en je woning van energie voorzien met de auto accu. Dat is de nieuwste activiteit van Hé en nu reeds verkrijgbaar!

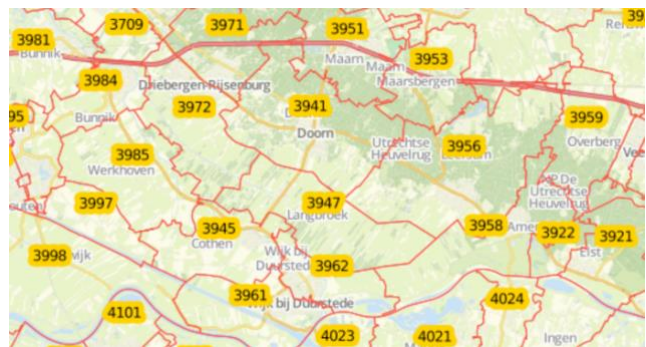
3. Energie-opwekking

Jaarverslag 2017 'Opwekking'

In 2017 hebben we de trend naar schaalvergroting doorgezet. In de eerste jaren stimuleerde Heuvelrug Energie vooral woningeigenaren om zonne-energie op eigen dak aan te schaffen. Met onze bewustmaking en ondersteuning bij het opstellen van de business case hebben diverse sportverenigingen en scholen in de afgelopen jaren gekozen voor zonne-energie. In 2017 gingen we een stap verder en hebben we vrijwel onze volledige inzet besteed aan collectieve projecten. Enerzijds via de Postcoderoos, anderzijds via de SDE.

1. Inzetten op collectieve projecten voor inwoners en bedrijven (Postcoderoos)

Bij deze collectieve projecten worden er minimaal 200 zonnepanelen gelegd op een groot dak, in het open veld of op een geluidsscherm. Particulieren die in hetzelfde of een aangrenzend postcodegebied wonen en die geen geschikt dak hebben, kunnen investeren in zonnepanelen in het gezamenlijke project. Als vergoeding voor de groene stroom die de panelen aan het net leveren, ontvangen zij, naast de netto stroomprijs, de energiebelasting retour via de gewone energierekening.

Er zijn in 2016 en 2017 verkennende gesprekken gevoerd met eigenaren van grote opstallen en gronden in het buitengebied, met de gemeente en met Rijkswaterstaat. Daarvan hebben we geleerd dat agrariërs en andere grote bedrijven vaak meer geïnteresseerd zijn om zelf volledig eigenaar te worden met behulp van de Stimuleringsregeling Duurzame Energie (SDE+). Zij vinden de vergoeding voor de postcoderoos te laag en/of zien op tegen de verplichting om hun dak voor 15 jaar te verhuren. Met een landgoedeigenaar worden de gesprekken in 2018 voortgezet.

Daarnaast is de gemeente in 2017 aan de slag gegaan met haar eigen daken. Voor enkele daken is in samenwerking met Econnetic SDE+ verkregen. Voor de overige daken is de gemeente in gesprek gebleven met Heuvelrug Energie: MFA De Binder bleek een kansrijke Postcoderoos locatie.

Sinds de zomer van 2016 werkt Heuvelrug Energie met de gemeente, een duurzame ondernemer en een actieve inwoner van Maarn aan het realiseren van een zonnepanelen installatie op een geluidsscherm langs de A12. De concept business case is in 2017 besproken met Rijkswaterstaat en het Rijksvastgoedbedrijf. De gemeenten maakt capaciteit vrij bij duurzaamheid en de juristen om de mogelijkheden te onderzoeken. Vanwege het meerjarencontract voor de gehele A12 wordt in 2018 ook de Poort van Bunnik een belangrijke gesprekspartner.

2. Inzetten op gezamenlijke grote dakprojecten (SDE subsidie)

De samenwerking met Econnetic is voortgezet. In 2017 is een hernieuwde SDE-aanvraag ingediend voor de 19 dakeigenaren die enthousiast uit de haalbaarheidsfase tevoorschijn kwamen in 2016. De SDE subsidie is ditmaal toegekend. Econnetic werkte de rest van 2017 aan het opzetten van een passende organisatievorm die leidt tot schaalvoordelen qua financiering en administratie (Foto: Pixabay).

3. Samenwerking met de gemeente

De gemeente heeft onder de naam 'Heuvelrug Duurzaam' haar Klimaatroute bestuurlijk vastgelegd, waarvoor de opwekgroep input leverde. Zoals hierboven benoemd is de samenwerking met de Gemeente in 2017 versterkt door (naast het project met Econnetic) de deur open te zetten voor Postcoderoos projecten op de Binder en geluidsscherm A12.

4. Zonne-energie voor scholen

Het Revis college in Doorn heeft in 2017 haar nieuwbouw gerealiseerd met zonnedak. Heuvelrug Energie ondersteunde in 2016 met de business case en het verkrijgen van SDE-subsidie. In 2017 zijn de eerste gesprekken gestart om te bezien of er nog ruimte over is voor minimaal 200 zonnepanelen om een postcoderoos project vorm te geven. (Foto: www.revisdoorn.nl)

5. Zonne-energie voor sportverenigingen

In de afgelopen jaren was Heuvelrug Energie betrokken bij de zonnedaken van FC Driebergen en Manger Cats. Ook de Amerongse Tennisvereniging (ATV) is overgestapt op zonnestroom. De Sportvereniging Maarn Maarsbergen heeft haar ALV en stichtingsbestuur overtuigd van haar plan om zonnepanelen aan te schaffen. Er wordt nu eerst aan crowdfunding onder de leden gewerkt voordat tot investering wordt overgegaan (<http://www.svm.nl/wp-content/uploads/2017/12/Flyer-zonnepanelen.pdf>).

Sportverenigingen worden altijd gewezen op de mogelijkheid om direct na 1 januari een subsidieaanvraag in te dienen bij de landelijke subsidieregeling verduurzaming sportaccommodaties.

6. Realisatie Carports in samenwerking met Heuvelrug Wonen

In 2017 zijn verdere stappen gezet in het zonne-carportproject. Idee is om bestaande carports te transformeren naar 'iconische' carports waar het dak volledig bestaat uit transparant/ doorzichtige zonnepanelen. Per woning komt dit neer op circa 18 tot 24 panelen wat voldoende is om een goed geïsoleerde woning elektrisch te gaan verwarmen als ook deel van elektra te gebruiken voor een elektrische (deel) auto. Daarnaast zorgt het ervoor dat het bestaande schuurtje van een donker / vochtige berging veranderd tot een werkplaats met veel daglicht. In potentie kan het gaan op 80 carports waarvan er 60 van woningcorporatie Heuvelrug Wonen zijn en 20 in particulier bezit (zie tabel). Deze zomer wordt gestart met realisatie van eerste model zonnecarport waarna bewoners kunnen zien hoe het eruit ziet en zich daarna kunnen inschrijven.

Onderstaande tabel geeft indicatie van opwek potentieel en kosten per type carport en het totaal.

Type woning en carport	Aantal	Aantal panelen		Vermogen bij 260 WP panelen (in WP)	Opwek potentieel (kWh)	Indicatie investering (€)
		Beschikbaar plat dak (m ²)	bij Oost-West opstelling			
Hoekhuis (1)	1	37	24	6.240	4.992	€ 11.112
Tussenwoning (1)	1	34	18	4.680	3.744	€ 9.084
Hoekhuis (totaal)	36	1.327	864	224.640	179.712	€ 400.032
Tussenwoning (totaal)	44	1.488	792	205.920	164.736	€ 399.696
Totaal afgerond	80	2.800	1.700	431.000	344.000	€ 800.000

7. Advies over zonne-energie

Net als afgelopen jaren geven wij regelmatig gevraagd en ongevraagd advies over zonne-energie aan bedrijven en particulieren. Hierbij gaat het vooral om een globale verkenning van mogelijkheden en rendement.

Jaarplan 2018 'Opwekking'

De werkgroep 'Opwekking' heeft als punt op de horizon voor het jaar 2035 dat er lokaal evenveel energie duurzaam opgewekt als er verbruikt wordt binnen de gemeente. Kortom, energieneutraal in 2035. Ook in 2018 worden hiertoe verdere stappen gezet.

De werkgroep 'Opwekking' focust vooral op zonne-energie, en dan vooral op collectieve zonne-energieprojecten. Projecten op schaal van een dorpskern en van de gehele gemeente passen bij de rol van Heuvelrug Energie. Desgevraagd adviseren we individuele woningeigenaren of bedrijven over hun eigen energieopwekking. Maar pro-actief werken we aan grotere projecten met meer maatschappelijke en milieu-impact: meer stroom opwekken, meer mensen bereiken en enthousiasmeren voor duurzame energie.

1. Zonnepanelen (PV)

Op het gebied van het stimuleren van het lokaal benutten van zonne-energie, werken we in 2018 samen met:

- Grotere daken beschikbaar maken voor vele inwoners (Postcoderoos)
 - Zoektocht naar samenwerking met eigenaren van geschikte daken zoals (agrarische) bedrijven, gemeente (maatschappelijk vastgoed), particuliere grondeigenaren en Rijkswaterstaat (geluidswal)
 - Samenwerkingspartner is de gemeente voor twee postcoderozen waar we in 2018 op inzetten: De Binder in Leersum en het geluidscherm langs de A12 in Maarn en Driebergen.
 - Mogelijke partners in de uitvoering zijn Zon Op Nederland, Buurtstroom en Greenchoice. Voor het geluidscherm zijn we in gesprek met Rijkswaterstaat en de Poort van Bunnik.
 - Een derde Postcoderoos is mogelijkwerijs het dak van een agrariër in Werkhoven, waarbij we de samenwerking onderzoeken met Energiegroep Bunnik en Buurtstroom.
- Grotere bedrijfsdaken inzetten voor opwekken zonne-energie
 - In de najaarsronde van 2017 heeft onze samenwerkingspartner Econnetic SDE-subsidie verkregen voor het project dat we samen met de Gemeente vormgeven. In 2018 is de uitdaging om de 19 dak-eigenaren met in totaal ruimte voor 11.000 panelen samen te laten werken qua organisatie en financiering.
- Sportclubs & Onderwijsinstellingen:
 - Enthousiasmeren en ondersteunen van sportverenigingen en onderwijsinstellingen bij opstellen business case en beoordelen offertes zonne-energie.
 - Ondersteunen van andere partijen zoals Natuur en Milieufederatie Utrecht bij projecten voor energiebesparende maatregelen (o.a. LED verlichting) en PV.
- Particuliere PV-bezitters en betrekken van andere woningeigenaren
 - Carportproject in Doorn.
 - Desgewenst kijken we mee met offertes voor zonne-energie voor eigen gebruik bij individuele woningen, VVE's of kleinere bedrijven.
 - Wanneer er meer mankracht beschikbaar komt in dorpssteams, kan het, in afstemming met de energie-ambassadeurs, effectief zijn om keukentafelgesprekken te houden in buurten waar al veel mensen zonnepanelen hebben maar anderen niet: hen van elkaar laten leren.

2. Wind

In 2015 hebben wij nogmaals bekeken of (grootschalige) windenergie in onze gemeente kansrijk is. Dat lijkt niet het geval vanwege de lage windopbrengst en de nauwelijks geschikte locaties. We staan altijd open voor innovatieve ideeën.

3. Overige opwekkingsmogelijkheden:

We zoeken naar nieuwe vrijwilligers die interesse hebben om op de volgende onderdelen aan het werk te gaan:

1. Mogelijkheden voor een biomassa project binnen de Gemeente.
2. Kansen voor warmte-koude opslag (WKO) (centraal in nieuwe woonwijk of met individuele bodemwarmtewisselaars) en lucht-warmtepomp technologie;
3. Aanprijzen van zonnecollectoren (naast zonnepanelen) als opstap naar wonen zonder gas;
4. Op aanvraag geven we een duurzaamheidsles op basisscholen.

4. Iedereen groene energie (Greenchoice als partner)

Ons streven is dat alle inwoners van de gemeente groene stroom inkoopt. De duurzaamste keuze is lokale of in ieder geval 100% Nederlandse groene energie. Wij hebben Greenchoice als partner gekozen. Wie overstapt op Greenchoice, krijgt extra korting op de jaarnota én wordt gratis lid van Heuvelrug Energie.

Samen met Greenchoice ondernemen we ook in 2018 diverse acties:

- Oproep vanuit bestuur aan HÉ leden die nog niet klant bij Greenchoice zijn, om over te stappen.
- Communicatie over partnerovereenkomst voortzetten richting inwoners, Greenchoice klanten en meer nadruk op bedrijven en instellingen waar HÉ contact mee heeft bij ontwikkeling van initiatieven.
- Meer focus op realisatie van gezamenlijke zonne-initiatieven, minder op ledenaanwas. Bijv. Greenchoice positioneren als partner voor afname zonnestroom uit
 - het bedrijvenproject met Econnetic
 - postcoderoos projecten

5. Wie doet wat?

De werkgroep 'Opwekking' bestaat uit diverse subgroepen met de volgende samenstelling:

- Jolt Oostra (Zonnepanelen algemeen, sportclubs, Postcoderoos)
- Harrie Swarte (zonnepanelen algemeen, Postcoderoos)
- Emile Baltussen (zonnepanelen algemeen en de relatie met Greenchoice)
- Jaklien Vlasblom (Zonnepanelen sportcomplexen en Postcoderoos)
- Niels Werensteijn (Postcoderoos)
- Pieter Ruigewaard (Greenchoice en Econnetic, overige activiteiten en relatie met bestuur)

4. Van het gas af is Duurzaam Wonen

Jaarverslag 2017 en Jaarplan 2018 werkgroep ‘Duurzaam Wonen’

Wie weet wat energieneutraal wonen in 2035 betekent? De 22.000 huishoudens in onze gemeente maken dan geen gebruik meer van fossiel gas voor de verwarming of fossiel opgewekte elektriciteit. De 22.000 huishoudens zijn dan overgeschakeld op energie uit duurzame bronnen. Als gemiddeld 75% van ons huishoudelijk energiegebruik opgaat aan gasverwarming, wat staat ons dan te doen om dit te veranderen in elektrisch verwarmen? Hoe organiseren we dit en zorgen we ervoor dat we daar nu al de vruchten van kunnen plukken? In 2017 waren we actief met de volgende activiteiten.

1. Cursus Duurzaam Wonen

“Het beste energieadvies? Dat maak je zelf!” Onder dat motto heeft HÉ een cursus georganiseerd geleid door energie professional Kees Stap. Hij helpt je in 3 avonden bij het maken van een plan voor je eigen woning, bestaand of nieuwbouw, waarin je specifieke woonwensen worden ingepast in een pakket van maatregelen die leiden tot een gezonde, comfortabele woning met lagere woonlasten. Op basis van dit plan kun je direct offertes aanvragen. Bij de cursus waren 12 mensen aanwezig en een aantal zijn op basis van de adviezen direct aan de slag gegaan met verduurzaming van hun woning

2. Masterclasses Duurzaam Wonen

Met vragen als:

- Wil je leren welke concrete stappen je kunt nemen om je woning comfortabeler te maken en de maandlasten te verlagen?
- Hoe kun je elektrisch rijden voor 100 euro per maand?
- Hoe kun je investeren in een lokaal zonnepanelenproject?

3. Duurzame Top 100

Duurzaamheid is meer dan zonnepanelen op je dak leggen. Om dat bewustzijn bij inwoners te vergroten is in het derde kwartaal van 2017 het initiatief ‘De Duurzame 100 van de Utrechtse Heuvelrug’ gelanceerd. Wat begon als wild idee resulteerde in een groot succes. Een enthousiaste commissie van 4 HÉ-vrijwilligers (Maarten Bos, Jolt Oostra, Grada Böcker en Lennart van der Burg) ontwikkelde een vragenlijst over duurzaam gedrag ontwikkeld. In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezing in maart 2018 heeft dat geresulteerd in de bekendmaking van de 3 groenste inwoners, inspirerend filmpjes, een goed bezocht duurzaamheidsdebat tijdens de verkiezingen. In 2018 doen we het weer. Doe jij mee?

Jaarplan 2018 ‘Duurzaam Wonen’

We mobiliseren bewoners en gaan samen met adviseurs aan de slag. We zorgen dat bewoners gebruikmakend van de gemeentelijke subsidie goede adviezen krijgen en samen met de buurtgenoten aan de slag kunnen met maatregelen die het energieverbruik verlagen, het comfort verbeteren zodat de woning uiteindelijk geen fossiele energie meer nodig heeft.

1. Cursus Duurzaam Wonen

We organiseren in 2018 één (en als er meer animo is wel twee of drie) cursussen duurzaam wonen waarmee we 12 tot 36 inwoners in 3 avonden veranderen in een expert.

2. Masterclasses

In 2018 organiseren we vier masterclasses waarbij we 200 inwoners bereiken (die hopelijk zelf actief worden en/of binnen HÉ). Hiervoor zullen in eerste instantie verenigingen en netwerken van de HÉ leden gebruikt gaan worden om deze bij deze verenigingen te organiseren. Tijdens de organisatie kunnen max. 5 onderwerpen gekozen worden waarover dan een pitch van 10 minuten gegeven zal worden. Na afloop van de pitches worden debattafels neergezet waaraan kleine groepen met de pitchgever in gesprek kunnen gaan.

De mogelijke onderwerpen zijn:

- CV-OK.
- Warmtepomp ISDE.
- Groene energieleveranciers, bijvoorbeeld Greenchoice.
- Duurzame huizen route.
- Elektrisch rijden.
- Mogelijkheden voor isolatie en subsidie (100 mln.).
- Slimme meter en/of slimme thermostaat.
- Zonnepanelen en mogelijkheden voor lease (bijvoorbeeld van Kieszon).
- Organiseren van een Energy party?
Eigen invulling op verzoek.

Zoek je inspiratie? Een HÉ-vrijwilliger maakte in 2016 zijn monumentale woning, naast de Andrieskerk in Amerongen energiezuinig en gasvrij (<https://heuvelrugenergie.nl/onze-diensten/comfortabel-en-energiezuinig-wonen/bestaande-oude-woningen>).

3. Duurzame HÉ-route door gemeente

We dragen als HÉ bij aan een brede bekendheid en een verdere uitdieping van de “De Duurzame Huizen Route” van de gemeente (www.duurzamehuizenroute.nl/heuvelrug). We breiden de route uit met Storytellers over hun WHY, HOW en WHAT. We gaan, samen met de werkgroep communicatie, op zoek naar inspirerende verhalen, liefst met bijbehorende filmpjes. You-tubefilmpjes worden ook via de HÉ-site ontsloten.

4. Wie doet wat?

De werkgroep ‘Duurzaam Wonen’ bestaat uit de volgende HE-vrijwilligers:

- Frits Westendorp
- Lennart van der Burg (voorzitter)
- Tim ter Heide
- Rineke Hakkens

Wil je actief mee werken aan verduurzaming van woningen in de Utrechtse heuvelrug? Meld je aan voor de werkgroep en initieer je project!

5. Elektrisch rijden

Elektrisch vervoer is sterk in ontwikkeling. De actieradius is aan het stijgen en de prijzen zijn aan het dalen. Voor ronde € 30.000,- koop je een elektrische auto met een feitelijke actieradius van 250 km.

Er verschijnen op steeds meer plaatsen laadpalen, zowel langs de snelweg als bij publieke gebouwen en in wijken. Zo wordt er hard gewerkt aan het slechten van de drie belangrijkste belemmeringen voor elektrisch rijden: de aanschafkosten, het bereik en de infrastructuur. Met een duurzame stroombron als zonnepanelen en nul uitstoot van schadelijke stoffen levert de elektrische auto een belangrijke bijdrage aan klimaat- en milieudoelen.

Voldoende redenen voor Heuvelrug Energie om in samenwerking met de gemeente Utrechtse Heuvelrug en een aantal andere partijen actieve dienstverlening te ontwikkelen gericht op het stimuleren van elektrisch rijden:

- Met elektrisch autodelen: een elektrische auto met slimme laadpaal delen met maximaal 6 mensen in je buurt.
- Met meer laadpalen in je directe omgeving en publieke gebouwen.

1. Elektrische deelauto

“Als je tweede auto aan vervanging toe is, dan is het de moeite waard om de elektrische deelauto te overwegen”, zegt HÉ-bestuurslid Peter Haring uit Driebergen. “Je kunt dan nagaan of je een elektrische auto kunt delen met mensen uit je eigen buurt.” “Ik ben sinds enige tijd in het bezit van een elektrische auto en ben enthousiast over het rijgedrag, energieverbruik en de minimale bijdrage aan de luchtvervuiling. Ik wil mijn enthousiasme graag op anderen overdragen.”

“Zo heb ik al drie burens weten te interesseren voor de elektrische deelauto. Daarbij moet je er wel rekening mee houden dat iedereen zijn eigen tijdschaal heeft en dat beslissingen hierover erg afhankelijk zijn van wanneer de oude auto wordt afgedankt. Alle informatie over de elektrische deelauto staat uitermate goed uitgelegd op onze website.”

Meer informatie over elektrisch rijden vind je op www.heuvelrugenergie.nl/onze-diensten/elektrisch-rijden.

6. Energielevering: partnerovereenkomst met Greenchoice

Inmiddels ruim 3 jaar geleden heeft HÉ met Greenchoice een partnerovereenkomst afgesloten.

Dankzij deze overeenkomst kunnen HÉ-leden goed geprijsde, écht groene stroom uit Nederland en bosgecompenseerd gas afnemen met een extra korting van € 17,50 per jaar en gratis lidmaatschap van HÉ t.w.v. € 10,00. Daarnaast ontvangt HÉ van Greenchoice voor elk lid dat Greenchoice-klant is, een bescheiden jaarlijkse vergoeding. Een belangrijk langere termijn doel van deze overeenkomst is dat HÉ hiermee een partner heeft, die op verschillende manieren kan ondersteunen bij de lokale opwekprojecten. Daarnaast geeft de samenwerking een impuls aan het aantal gezamenlijke leden en klanten en daarmee voor ons op termijn aan een verdere verduurzaming van de Utrechtse Heuvelrug.

2017 stond in het teken van verdere professionalisering van de relatie en uitbreiding van de samenwerking.

1. Nieuwe Accountmanager Lokale Energieprojecten

Afgelopen jaren was er één contactpersoon bij Greenchoice om het contact met alle coöperaties te onderhouden. Door de toename in projecten en samenwerkingen heeft Greenchoice geïnvesteerd in extra resources om het contact te versterken. Sinds augustus 2017 is Sander van Schaik, accountmanager Lokale Energieprojecten, contactpersoon voor onder meer HÉ.

2. Jaarlijkse bijeenkomst afstemming & verbetering

Ieder jaar komen we bij elkaar en bespreken we met Greenchoice de status en verbeteringen in de huidige samenwerking, lopende en potentiële projecten. Dit jaar werden wij ontvangen op het nieuwe duurzame kantoor van Greenchoice in Rotterdam.

3. Professionalisering verrekening korting

Afgelopen jaren werd de extra korting voor HÉ-leden die Greenchoice-klant (of vice versa) door HÉ gecrediteerd. Doorgaans een tijdrovende klus. Dit jaar heeft HÉ Greenchoice bereid gevonden om de creditering via hun financiële administratie uit te voeren. Tevens ontvingen alle gemeenschappelijke leden/klanten een mailnotificatie daarvan. Dit is een sterke verbetering en professionalisering van de relatie en heeft tot positieve feedback geleid.

4. Introductie bij diverse projecten & bijeenkomsten

HÉ besteedt aandacht aan de samenwerking met Greenchoice op relevante bijeenkomsten waaraan zij een bijdrage levert. Zoals bijvoorbeeld tijdens HÉ bijeenkomsten, in de masterclass duurzaam wonen, en in gesprekken met burgers en Gemeente UHR. Tevens introduceert HÉ Greenchoice in de samenwerkingsverbanden met diverse zonneprojecten als potentiële partner zoals: project bedrijfspanelen met Econnetic, zonneprojecten voor derden en postcoderoosprojecten in opzet.

7. Communicatie

Jaarverslag 2017 Communicatie

1. Ondersteuning activiteiten

De werkgroep Communicatie levert ondersteuning bij de uitvoering van activiteiten op het gebied van Duurzaam Wonen en Opwekking, zoals de aankondiging van de cursus Duurzaam en Comfortabel Wonen en de Duurzame Top 100 door middel van website, nieuwsbrief, sociale media en posters.

2. Website, nieuwsbrief en sociale media

De website wordt regelmatig geactualiseerd. Zo zijn alle nieuwsberichten uit de nieuwsbrief en stukken voor de Algemene Leden Vergadering terug te vinden op de website.

In 2017 is er 7 maal een nieuwsbrief verschenen, die elektronisch naar leden en belangstellenden, in totaal 480 mensen, wordt verstuurd. De onderwerpen liepen uiteen van diverse activiteiten op het gebied van elektrisch rijden, gastlessen voor basisscholen en de aankondiging van werkateliers van de gemeente, tot interviews met de eigenaar van een verduurzaamd rijksmonument in Amerongen en een huurder met zonnepanelen op zijn dak in Driebergen.

Ook via twitter en facebook worden geïnteresseerden op de hoogte gehouden van nieuws en wetenswaardigheden.

3. Lokale pers

Dankzij een goede samenwerking met de gemeente is op de pagina met gemeentenieuws in nieuwsblad De Kaap enkele malen ruimte geboden voor HE-activiteiten als de tweede Cursus Duurzaam en Comfortabel Wonen.

In november verscheen een interview met Theo Land en Huib de Vriend over Heuvelrug Energie in De Nieuwsbode.

4. Energiecafé

In 2017 hebben we bij wijze van proef een energiecafé georganiseerd met de wijkvereniging Tuinwijk Sterrebosch in Driebergen en de Driebergse energie-ambassadeurs. Hier kwamen circa 30 belangstellenden op af. Doel was het informeren van inwoners over besparing en opwekking en het peilen van belangstelling voor een Postcoderoosproject.

Opnieuw Cursus Duurzaam Wonen

Begin 2018 organiseren we opnieuw een cursus Duurzaam en Comfortabel Wonen: 3 avonden onder leiding van Kees Stap. Kosten: 100 Euro per persoon. [Lees meer over de cursus en aanmelding >](#)

Gemeente kiest voor duurzaam

Op 12 oktober ging de gemeenteraad van UH akkoord met de routekaart 'klimaatneutraal grondgebied 2035' en de plaatsing van zonnepanelen op het gemeentehuis en fietsenstallingen. [Lees meer over de besluiten van de gemeenteraad >](#)

Coöperatie wil Heuvelrug verduurzamen

Duurzaamheid is een belangrijk thema, ook op de Heuvelrug. De coöperatie Heuvelrug Energie werkt sinds 2013 hard aan de verduurzaming van de gemeente Utrechtse Heuvelrug. De vereniging probeert op vele manieren de duurzaamheid in deze gemeente te vergroten en zij draait daarbij geheel op vrijwilligers. Een gesprek met initiatiefnemer en voorzitter Theo Land en communicatiemedewerker Huib de Vriend.

Voorzitter en initiatiefnemer Theo Land links en communicatiemedewerker Huib de Vriend rechts. FOTO: Maarten Bos

Jaarplan 2018 Communicatie & Ledenwerving

1. Hoofdtaken

In 2018 vervult de werkgroep Communicatie & Ledenwerving vier hoofdtaken:

1. Communicatie: het continu verstrekken van informatie over missie, doelstellingen, activiteiten, producten/diensten, en werkwijze van HÉ, evenals het doorgeleiden van vragen en suggesties van derden naar de overige werkgroepen.
2. Ledenwerving: ervoor zorgen dat nieuwe leden worden geworven en dat bestaande leden zich optimaal thuis (blijven!) voelen en participeren.
3. Ondersteunend: de werkgroep Communicatie & Ledenwerving ondersteunt de HÉ-werkgroepen 'Duurzaam Wonen' en 'Opwekking' bij het promoten van activiteiten, producten en diensten.
4. Naamsbekendheid: het positioneren en positief 'laden' van (het merk) Heuvelrug Energie en het vergroten van de naamsbekendheid binnen de gemeente.

2. Een week van de duurzaamheid

In de week van 10 oktober 2018, de nationale Dag van de Duurzaamheid, organiseren we in samenwerking met diverse lokale groepen een palet van evenementen dat bewustzijn onder inwoners van de UH over noodzaak en concrete mogelijkheden van verduurzaming in het algemeen en op het gebied van energieverbruik in het bijzonder verhoogt. Het wordt een dag die enthousiasmeert en betrokkenheid creëert, laat zien dat iedereen mee kan doen, en ook interessant is voor jongeren en lokale pers interessant is. De evenementen zijn erop gericht bewoners van de UH te inspireren en motiveren, en hen van tools te voorzien waarmee ze dit kunnen omzetten in concrete verduurzamingsacties.

3. Ledenwerving

De ambitie is het ledental uit te breiden naar 250. We doen dat o.a. door wervingsacties te koppelen aan concrete producten/diensten. Met name tijdens de Week van de Duurzaamheid zullen we actief leden werven.

4. Overige activiteiten 2018

- We passen de website voortdurend aan op actuele ontwikkelingen en nieuwe diensten.
- We brengen minimaal zes HÉ-nieuwsbrieven uit;
- We gaan na wat we kunnen betekenen voor kerken in onze gemeente die met verduurzaming aan de slag willen;
- Herhaaldelijk en via diverse kanalen brengen we ons energieleveringsaanbod met Greenchoice onder de aandacht.
- We organiseren, al dan niet in samenwerking met de energieambassadeurs, een aangepaste Duurzame Top 100. De inhoudelijke voorbereiding daarvan wordt gedaan door de werkgroepen opwekking en duurzaam wonen;
- We versturen persberichten en organiseren interviews rond nieuwe projecten, producten of diensten;
- Via het contactformulier op de website en samen@heuvelrugenergie.nl is de werkgroep Communicatie eerste aanspreekpunt voor mensen met vragen over duurzame energie;
- We onderhouden een duurzame relatie met lokale media en de communicatieafdeling van de gemeente;
- We bouwen duurzame relaties op met en participeren in geselecteerde lokale netwerken van inwoners en bedrijven (fysiek en online).

5. Wie doet wat?

De werkgroep 'communicatie & ledenwerving' bestaat uit de volgende actieve HÉ-vrijwilligers:

- Huib de Vriend (algemene coördinatie, website, promotiemateriaal, nieuwsbrief, email: samen@heuvelrugenergie.nl)
- Lidwien Reyn (promotie, bewustwording}
- Bert Kling (contact met kerken)

8. Organisatie & Samenwerking

1. Organisatie

Vier werkgroepen

Er zijn binnen HE vier werkgroepen van vrijwilligers. Vanuit elke werkgroep participeren twee leden in de HE-strategiegroep. Elke werkgroep bepaalt zijn eigen overlegfrequentie.

Strategiegroep

Binnen de strategiegroep worden zowel de inhoudelijke samenhang van alle plannen als (beoogde) resultaten besproken, en waar nodig bijgesteld. Ook is hier ruimte voor intervisie. De strategiegroep komt tweemaandelijks bij elkaar.

HÉ-bestuur

Het HÉ-bestuur focust op de bestuurlijke taken, waaronder het creëren van de noodzakelijke randvoorwaarden voor de uitvoering van voorliggend plan. Het HE-bestuur komt 4 maal per jaar bijeen.

HÉ Ledenraad & Algemene Leden Vergadering

Het HÉ-bestuur legt verantwoording af aan de Ledenraad en de Algemene Leden Vergadering (ALV). De leden bepalen uiteindelijk de koers van HÉ.

2. Partners & samenwerking

Veel activiteiten van HE hebben een verbindend karakter. Vanuit HE worden structurele relaties onderhouden en samengewerkt met:

- Woningcorporaties: Heuvelrug Wonen, Woningbouwvereniging Rhenam, Woningcorporatie Maarn.
- “Sociale knooppunten”: Scholen, sportverenigingen, serviceclubs (Rotary, Lions, Kiwani etc.), ondernemersverenigingen, wijkverenigingen, maatschappelijke instellingen.
- De gemeente Utrechtse Heuvelrug, waarmee we samen op weg zijn naar een energieneutrale gemeente in 2035. Samenwerking zoeken we onder meer op het gebied van dorpsgericht werken, woonvisie en maatwerk energieadvies. De rolverdeling bepalen we van-geval-tot-geval.
- Lokale bedrijven: HÉ onderhoudt een actief relatienetwerk met energie-gerelateerde bedrijven binnen de gemeente en in de directe omgeving. Hiermee stemmen we de vragen, wensen en ervaringen t.a.v. producten en diensten af. Denk hierbij aan installatiebedrijven, bouwbedrijven, onafhankelijke energieadviseurs, juridische en fiscale specialisten.
- Provincie Utrecht & Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU): Met deze organisaties overlegt HÉ hoe de wederzijdse plannen en acties elkaar kunnen versterken.
- Andere energie-coöperaties in de regio: We onderhouden relaties met o.a. BENG! (De Bilt), EigenWijkse Energiecoöperatie (Wijk bij Duurstede), Spoorzon (Zeist).
- Fondsen en potentiële financiers zoals Banken (Triodos, Rabobank UHR), Stichting DOEN en investeerders.

9. Financiën

Jaarrekening 2017

1. Inleiding

In 2017 is -in tegenstelling tot de twee jaren ervoor- afgesloten met een positief saldo. Omdat HÉ niet als doel heeft om winst te maken, is dit eigenlijk geen gewenste situatie. Omdat wij een coöperatie zijn, moeten we immers vennootschapsbelasting afdragen, die overigens nu nog gesaldeerd kan worden met “verliezen” uit voorgaande jaren. Het overleg met de Belastingdienst om het predicaat “organisatie zonder winstoogmerk” te krijgen wordt niet gehonoreerd, zolang we een coöperatie blijven.

De balans is onverminderd stevig, ook al omdat de startsubsidie die de Rabobank in 2013 heeft verstrekt, nog niet verder is gebruikt. Het aantal tientjesleden is bijna gelijk gebleven, het aantal leden die we via de overeenkomst met Greenchoice hebben is toegenomen tot 127.

De balans en winst- en verliesrekening zijn in financiële zin wel bescheiden. Dat klopt met de aard van HÉ als vrijwilligersorganisatie die geen grote financiële verplichtingen aangaat en naar verwachting in de toekomst ook niet zal aangaan.

Het overschot over 2017 betekent ook dat we ons hebben voorgenomen in 2018 echt tot een sluitende begroting te komen waarin evenveel (of eventueel nog iets meer) wordt uitgegeven aan promotie en evenementen als er aan inkomsten uit de lidmaatschapsgeleden zijn.

De kascommissie heeft de jaarrekening en administratie gecontroleerd en in orde bevonden. In hun verslag schrijven zij als aanbeveling aan het bestuur:

- te voorkomen dat er een positief saldo ontstaat aan het einde van een boekjaar (waarover vennootschapsbelasting moet worden betaald);
- dat te realiseren door extra middelen te besteden aan het vergroten van de zichtbaarheid van Heuvelrug Energie;
- een deel van de ‘niet bestede subsidiegelden’ te reserveren voor (tijdelijke dekking van) de aanloopkosten voor Postcoderoos projecten;
- de ‘voorziening calamiteiten’, oorspronkelijk bedoeld voor calamiteiten met zonnepanelen die via Heuvelrug Energie zijn geïnstalleerd, om te dopen naar ‘voorziening onvoorziene uitgaven’ en deze op te hogen naar € 500.

De voorziening calamiteiten is in de jaarrekening 2017 al verhoogd, in de gepresenteerde begroting voor 2018 is met de andere punten rekening gehouden.

Voorgesteld wordt het positieve saldo van € 851 aan de algemene reserve toe te voegen. Dit is in onderstaande balans reeds geëffectueerd.

NB. Ter toelichting op de jaarcijfers: In 2017 is de administratie in andere handen overgegaan. Dat betekende ook een verandering van administratiepakket. Om die reden zijn t.o.v. de weergave in het jaarverslag van 2016 nummers van balans- en kostenposten veranderd.

2. Balans per 31-12-2017

<u>ACTIVA</u>	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2017</u>
Vaste activa	Euro	Euro
<u>Materiële vaste activa</u>		
Andere vaste bedrijfsmiddelen	1010	410
Vlottende activa		
Vorderingen	577	2411
Liquide middelen	13402	11807
Overlopende posten	14	
	15003	14628
<u>PASSIVA</u>		
Eigen vermogen		
<u>Kapitaal</u>		
Algemene reserve	1344	2195
Overige voorzieningen		
Overige voorzieningen	374	500
Niet bestede subsidiegelden	11932	11932
Kortlopende schulden		
<u>Schulden aan leveranciers</u>		
Crediteuren binnenland	1353	0
afroondingsverschil		1
	15003	14628

3. Toelichting op de balans

ACTIVA (bedragen in euro)

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2017</u>
Andere vaste bedrijfsmiddelen		
0230 Inventaris: website	3600	3600
0231 Afschrijving inventaris	-2590	-3190 ¹⁾
	1010	410
Handelsdebiteuren		
1526/1560 Te vorderen omzetbelasting	149	70 ²⁾
1900 Nog te ontvangen bijdragen	428	2213 ³⁾
1700 Te vorderen VPB		128
	577	2411
Liquide middelen		
1100 Rekening-courant bank	1284	168
1110 Internetspaarrekening	12118	11639
	13402	11807
PASSIVA (bedragen in euro)		
Eigen vermogen		
0520 Algemene reserve	1344	2195 ⁴⁾
	1344	2195
Overige voorzieningen		
0740 Voorziening calamiteiten	374	500 ⁵⁾
Niet bestede		11932
1920 subsidiegelden	11932	
	12306	12432
Crediteuren binnenland		
Crediteuren	1353	
Afdracht omzetbelasting		
	1353	0

1) Jaarlijkse afschrijving op de website à €50/mnd

2) 1526 Btw voorbelasting	254,43
1560 Btw betaald	184,43
Te vorderen BTW	70,00
3) vooruit ontvangen ledenbijdragen	-30,00
Te vorderen bijdrage Greenchoice	2222,50
Te vorderen bijdrage tientjesleden	20,00
	2212,50

4) verschil = winst/verlies 2016: 1344 + 851 = 2195

5) Betrof PV-installaties, verhoogd met €126, overeenkomstig advies kascommissie

4. Winst- en verliesrekening 2017

	<u>2016</u>	<u>2017</u>
Bedrijfsopbrengsten	Euro	Euro
Opbrengsten		
Netto-omzet	3064	3177
	3064	3177
Kosten		
Afschrijvingen	600	600
Voorzieningen		126
Evenementenkosten	396	0
Cursuskosten	1117	0
Verkoopkosten	155	104
Andere kosten	1053	1323
	3321	2153
Overige kosten	197	173
	197	173
Resultaat voor belastingen	-454	851
Vennootschapsbelasting	-91	170 ¹⁾
Resultaat na belasting	-363	681

1)Vennootschapsbelasting kan (deels) verrekend worden met verliezen eerdere jaren

5. Toelichting op de winst- en verliesrekening

	<u>2016</u>	<u>2017</u>
Netto-omzet		
8010/8020 tientjesleden & donaties	895	934 ²⁾
8030 Ledengelden: via Greenchoice	1453	2222 ³⁾
Verkopen hoog	661	0 ⁴⁾
9000 Ontvangen rente	55	21
	3064	3177
Inkoopprijs van de verkopen		
4330 Afschrijving inventaris	600	600 ⁵⁾
Extra voorziening calamiteitenfonds		126 ⁶⁾
	600	726
Evenementenkosten		
4115 Evenementenkosten	396	0 ⁷⁾
4120 Cursuskosten	1117	0 ⁴⁾
	1513	0
Verkoopkosten		
4512 Contributies	100	100 ⁸⁾
4790 algemene kosten	55	4
	155	104
Andere kosten		
4301 Promotiekosten	991	1211 ⁹⁾
4601 Bestuurskosten	62	112 ¹⁰⁾
	1053	1323
Overige kosten		
4980 Bankkosten	197	173
	197	173
Totaal kosten	3518	2326

2) 39 betalende leden

3) Dit betreft 127 leden

4) Er is in 2017 geen cursus Nul op de meter uitgevoerd

5) Afschrijving op de website

6) Toegevoegd conform advies kascommissie

7) Er zijn geen evenementenkosten geweest

8) Lidmaatschap ODE (is per 2018 opgezegd)

9) website, banners

10) Jaarvergadering

Begroting 2018

			Werkelijk <u>2017</u>		Begroting <u>2018</u>
			Euro		Euro
Inkomsten					
1	Tientjesleden	38	380	40	400
2	Greenchoice leden	127	2222	100	1750
3	Donaties*		554	10	400
4	Rente		21		20
Totaal inkomsten			3177		2570
Uitgaven					
5	Kosten Website**		600		820
6	Promotiekosten		1211		700
7	Evenementskosten		0		600
8	Cursuskosten***		0		100
9	Contributies		100		0
10	Bestuurskosten		112		150
11	Bankkosten		177		200
12	Extra voorziening		126		0
Totaal kosten			2326		2570
Saldo			851		0

* een deel van de Greenchoiceleden laten de korting van € 17,50 bij Hé. Dat zien we ook als donatie.

** Restant afschrijving website + onderhoud

*** Er is in 2018 weer een cursus Nul op de meter

Heuvelrug Energie
www.heuvelrugenergie.nl
samen@heuvelrugenergie.nl